

**คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน
ในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา**

**Desirable Characteristics of Local Administrators from the View of
Residents in Chachoengsao Municipality, Chachoengsao Province**

ภัทรภณ อินทรเนตร์^{1*} จิตรกร ลากุล²

Pattapron Intharanet^{1*} Jitakorn Lakul²

¹นักศึกษาลัทธิศาสตร์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพมหานคร 10220 ประเทศไทย

¹Master of Art Program, Modern Organizational Management,
Faculty of liberal Arts, Krirk University, Bangkok, 10220, Thailand

²สาขาวิชาการจัดการองค์การยุคใหม่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก กรุงเทพมหานคร
10220 ประเทศไทย

²Modern Organizational Management, Faculty of liberal Arts, Krirk University,
Bangkok, 10220, Thailand

***Corresponding author's e-mail : Thadadr72@gmail.com**

วันที่รับ : 7 กรกฎาคม 2568, วันที่แก้ไข : 28 สิงหาคม 2568, วันที่ตอบรับ : 30 กันยายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา 2) ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา และ 3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยศึกษาคุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถและด้านคุณธรรมและจริยธรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งมีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 395 คนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ใกล้เคียงกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) แนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน คือ ผู้บริหารควรสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้และผลงาน ทำงานโดยยึดถือผลประโยชน์แก่ส่วนรวม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาโดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า

คำสำคัญ : คุณลักษณะผู้บริหารท้องถิ่น / ผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ / ทัศนคติของประชาชน

Abstract

This quantitative research aimed to: (1) examine the desirable characteristics of local administrators based on residents' views in Chachoengsao Municipality, Chachoengsao Province; (2) compare the desirable characteristics of local administrators according to residents' personal factors; and (3) explore guidelines for promoting the desirable characteristics of local administrators based on residents' views. The study focused on the desirable characteristics in four dimensions: personality, leadership, knowledge and competence, and morality and ethics. The research instrument was a questionnaire. The sample was 395 voters aged 18 years and older lived in Chachoengsao Municipality by simple random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by using frequency, standard deviation, and one-way ANOVA. The findings revealed that: (1) residents' overall views toward the desirable characteristics of local administrators across all four dimensions were at a high level, with personality receiving the highest mean score; (2) the comparison of residents' views toward the desirable characteristics of local administrators classified by personal factors indicated statistically

significant differences at the .05 level; and (3) the guidelines for promoting the desirable characteristics of local administrators suggested that administrators should communicate effectively to enhance public awareness and performance recognition, prioritizing public interest in their work, and emphasizing development through the appropriate and cost-effective application of modern technology.

Keywords : Local administrator characteristics / Desirable local administrators / Residents' views

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารหรือผู้นำ จึงเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารองค์การยุคใหม่ ประเด็นเรื่องคุณสมบัติและคุณลักษณะของผู้นำหรือผู้บริหาร จึงได้รับความสนใจและได้รับการพิจารณาทั้งในทางวิชาการและการปฏิบัติ ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อองค์การ โดยเฉพาะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาประเทศตามหลักการกระจายอำนาจ (วรชยา ศิริวัฒน์, 2561)

การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญตั้งแต่รัฐธรรมนูญฉบับปี 2517 และก็ได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับต่อๆ มาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (อริยญา พงศ์สะอาด, 2564) ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่มีการบัญญัติเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้มากที่สุด จึงเป็นการยืนยันให้เห็นถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น และเจตนารมณ์ในการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้และสามารถตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง รวมทั้งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและระบบสาธารณสุขและสาธารณสุขการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั้งประเทศตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ จากการศึกษาของสุชานุช พันธนิยะ และคณะ (2563) ชี้ให้เห็นว่า ปัญหาในการเมืองระดับท้องถิ่นส่วนหนึ่งเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มการเมืองหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นประเด็นหนึ่งที่ประชาชนให้ความสนใจและได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมากเกี่ยวกับคุณสมบัติและคุณลักษณะของผู้บริหาร

ท้องถิ่น เช่นกรณีบางพื้นที่ซึ่งนักการเมืองหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีความเป็นนักการเมืองมากกว่าการเป็นนักบริหารและนักพัฒนา หรือขาดอุดมการณ์ หรือเป็นผู้มีอิทธิพล เป็นตัวแทนกลุ่มนักธุรกิจที่เข้ามามีบทบาททางการเมืองของท้องถิ่น เพื่อเกื้อหนุนธุรกิจของตนในท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะเข้ามาเพื่อแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง ในทางการบริหารก็จะส่งผลให้ท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติงานในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอกับความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น เพื่อให้การเมืองการปกครองท้องถิ่นได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเป็นพื้นฐานรองรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคต ผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นจึงควรมีคุณลักษณะที่ดีในการเป็นทั้งนักปกครองและนักบริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีคุณธรรม (ภิญญาพัชญ์ สรณวัชรเอกากุล, 2566)

ด้วยความสำคัญของผู้บริหารท้องถิ่นดังที่กล่าวมาข้างต้น ประเด็นเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในอนาคตอย่างยิ่ง (วิภา พิงวิวัฒน์นิกุล, 2563) และความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นแต่ละแห่งเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์จะเป็นภาพสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของคนในท้องถิ่นว่า ผู้นำที่มีคุณลักษณะอย่างไรที่ตนต้องการ รวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่นควรพัฒนาตนเองอย่างไรให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมและตรงใจประชาชน อันจะนำไปสู่ชัยชนะในการเลือกตั้งให้สามารถเข้ามาเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลและหลักการกระจายอำนาจ เพื่อเป้าหมายการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไปได้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญของคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งมีความสัมพันธ์กับการเข้ามาดำรงตำแหน่งในการบริหารและศักยภาพในการบริหารท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาครั้งนี้ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาในพื้นที่เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เนื่องจากมีความสำคัญในแง่ของการเป็นแหล่งเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่ควรแก่การศึกษาในประเด็นการบริหารและการพัฒนาท้องถิ่น คุณูปการอันเกิดจากผลการศึกษานี้จะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงกับผู้บริหารท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทราและพื้นที่อื่น นำไปประยุกต์ใช้ในพัฒนาดตนเองเพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ความเป็นผู้นำและมีคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับการเป็นผู้นำท้องถิ่น นอกจากนี้ ผลการศึกษาจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นออกมา

แสดงการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีเหตุผลโดยผ่านการเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของตน สอดคล้องกับหลักการและเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขอย่างแท้จริง และเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนาท้องถิ่นอื่นต่อไปในอนาคตด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 28,645 คน (ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดฉะเชิงเทรา, มีนาคม 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 395 คน (Simple size) ซึ่งคำนวณตามสูตรการคำนวณของทาร์ยามานะ และสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic sampling) ตามสัดส่วนของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดังนี้

1) การสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยกำหนดให้ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งมีชื่อตามทะเบียนราษฎรและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเมืองฉะเชิงเทราตามบัญชีรายชื่อในการเลือกตั้งครั้งหลังสุดเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564

2) กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแบบสมมูล โดยแบ่งประชากรออกเป็น 3 เขตเลือกตั้ง ตามบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากเขต

เลือกตั้งที่ 1 จำนวน 133 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 133 คน และเขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 134 คน ตามบัญชีรายชื่อในการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2564

3) ดำเนินการสุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างให้มีโอกาสถูกเลือกได้เท่า ๆ กัน จากนั้นดำเนินการดังนี้

3.1) จัดเตรียมกล่องใส่ฉลาก จำนวน 3 ใบ ตามจำนวนเขตเลือกตั้ง

3.2) กำหนดหมายเลขแทนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาจัดทำเป็นสลาก แล้วใส่ในกล่องที่ 1 ถึงกล่องที่ 3

3.3) ทำการจับสลากกล่องที่ 1 โดยหยิบหมายเลขแทนรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ออกมาครั้งละ 1 ใบ แล้วนำใบที่หยิบได้กลับคืนเข้ากล่องเดิม เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในกล่องมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากหยิบซ้ำหมายเลข (รายชื่อ) เดิมที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างแล้ว ก็จะวางคืนเข้าไปในกล่องเดิมจากนั้นทำการหยิบใหม่จนครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากกล่องที่ 1 จำนวน 133 ใบ จากนั้นดำเนินการจับฉลากกล่องที่ 2 เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 133 ใบและกล่องที่ 3 จำนวน 134 ใบ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างแบบกระจายตัวใน 3 เขตเลือกตั้งครบตามจำนวนที่ต้องการ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่: ศึกษาในพื้นที่ของเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา: ดำเนินการตั้งแต่เดือนเมษายน 2567 ถึง มิถุนายน 2567

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้

ความสามารถ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 และ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาค้นคว้า 2) กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน จากนั้นนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด 3) นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาด้านเนื้อหา (Content validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) ด้านเค้าโครงสร้าง (Construct validity) และรูปแบบ (Format) เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบ และครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม จำนวน 395 ชุด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยศึกษาจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในเทศบาลฉะเชิงเทรา

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequencies) และค่าร้อยละ (Percentages) โดยนำเสนอในรูปแบบตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 วิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาล

เมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามตัวแปรที่ศึกษา คือ การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA)

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยประมวลความคิดเห็นและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา และนำมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยเรียงลำดับความถี่แต่ละประเด็น แล้วบรรยายประกอบตาราง

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและระดับคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบแบบที (t – test) กรณีกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 2 กลุ่ม และการทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) กรณีกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 2 กลุ่มขึ้นไปด้วยสถิติ F – test เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน

ผลการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา มีผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 มีอายุ 46-55 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีอาชีพรับจ้างหรือค้าขาย จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.18

ส่วนที่ 2 คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน

คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลิกภาพ			
1.1 เป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี	3.87	0.75	มาก
1.2 มีความมั่นใจและมีความเชื่อมั่นในตัวเอง	4.17	0.84	มาก
1.3 เป็นคนที่กระตือรือร้นตลอดเวลา	4.17	0.84	มาก
1.4 เป็นคนมองโลกในแง่ดี	4.05	0.73	มาก
1.5 เป็นคนที่รู้จักกาลเทศะไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายหรือการพูดจา	4.21	0.83	มาก
รวมด้านบุคลิกภาพ	4.09	0.55	มาก
2. ด้านความเป็นผู้นำ			
2.1 เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.24	0.83	มาก
2.2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.12	0.81	มาก
2.3 มีไหวพริบปฏิภาณในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นอย่างดี	3.91	0.76	มาก
2.4 สามารถเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงและยอมรับนวัตกรรมใหม่ ๆ	3.91	0.76	มาก
2.5 มีความอดทนต่อสภาพแวดล้อมและปัญหาที่เกิดขึ้น	3.90	0.73	มาก
รวมด้านความเป็นผู้นำ	4.05	0.45	มาก
3. ด้านความรู้ความสามารถ			
3.1 เข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นอย่างดี	4.21	0.79	มาก
3.2 มีความรอบรู้และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา	4.16	0.85	มาก
3.3 มีความรู้ในเรื่องระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการเมืองเป็นอย่างดี	3.91	0.76	มาก
3.4 มีความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจคนให้เชื่อและปฏิบัติตาม	3.91	0.76	มาก
3.5 เป็นคนใฝ่หาความรู้ทางการเมืองและพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ	3.90	0.73	มาก

คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตาม ทัศนคติของประชาชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวมด้านความรู้ความสามารถ	4.03	0.42	มาก
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม			
4.1 เป็นคนที่ยึดมั่นคุณธรรมและจริยธรรม	3.96	0.73	มาก
4.2 เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้อง	4.01	0.70	มาก
4.3 มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้	4.12	0.70	มาก
4.4 เป็นคนที่มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์และ รับผิดชอบ	4.14	0.72	มาก
4.5 เคารพสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล ของผู้อื่น	4.04	0.74	มาก
รวมด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.05	0.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.45) และด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.45) และด้านความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.42)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านบุคลิกภาพ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้ ผู้นำต้องเป็นคนที่รู้จักกาลเทศะไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายหรือการพูดจา ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ ผู้นำต้องมีความมั่นใจและมีความเชื่อมั่นในตัวเอง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.84) และผู้นำต้องเป็นคนที่กระตือรือร้นตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.84) และผู้นำต้องเป็นคนที่สามารถควบคุมอารมณ์ตัวเองได้ดี ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.75) ด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้ ผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือผู้นำต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.81) และผู้นำต้องมีไหวพริบปฏิภาณในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นอย่างดีกับผู้นำสามารถเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงและยอมรับนวัตกรรมใหม่ ๆ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.76) ด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้ ผู้นำต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่

ของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ ผู้นำต้องมีความรอบรู้และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันตลอดเวลา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.85) และผู้นำต้องมีความรู้ในเรื่องระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการเมืองเป็นอย่างดีกับผู้นำต้องมีความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจคน ให้เชื่อและปฏิบัติตาม ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.76) และด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้ ผู้นำต้องเป็นคนที่มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์และรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.72) รองลงมาคือ ผู้นำต้องมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.70) และผู้นำต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.74)

2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	0.54	4	0.13		
ภายในกลุ่ม	44.95	310	0.14	0.94	0.43
รวม	45.50	314			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	0.25	5	0.06		
ภายในกลุ่ม	45.24	310	0.14	0.42	0.78
รวม	45.50	315			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	0.50	5	0.16		
ภายในกลุ่ม	44.99	311	0.14	1.16	0.32
รวม	45.50	315			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	0.87	5	0.22		
ภายในกลุ่ม	44.62	310	0.14	1.52	0.19
รวม	45.50	315			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

แนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชน	ความถี่
1. บริหารงานโดยเน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความรวดเร็ว เด็ดขาด กล้าตัดสินใจโดยเฉพาะในภาวะวิกฤติ	25
2. บริหารงานโดยส่งเสริมมีความร่วมมือทุกภาคส่วนกันในการทำงาน	22
3. ให้คัดเลือกคนที่มีความรับผิดชอบและเป็นกลางมาเป็นผู้บริหาร	17
4. จัดกิจกรรมสำหรับประชาชนและเยาวชนให้ดีกว่าที่เป็นอยู่	11
5. ก่อนดำเนินการใด ๆ ควรมีการหารือหรือควรทำเป็นประชมติ	10
6. ทำงานโดยยึดถือผลประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นสำคัญ	27

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่าแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งได้จากการรวบรวมความถี่ของประเด็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในข้อคำถามปลายเปิด พบว่า แนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารที่พึงประสงค์ จำแนกได้ 6 ประเด็นสำคัญ และเมื่อเรียงลำดับความสำคัญของข้อเสนอแนะตามประเด็น พบว่าผู้บริหารท้องถิ่นควรพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะในด้านการงานโดยยึดถือผลประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นสำคัญ และมีคุณลักษณะด้านการบริหารงานโดยเน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีความรวดเร็ว เด็ดขาด และกล้าตัดสินใจโดยเฉพาะในภาวะวิกฤติ

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 มีอายุ 46-55 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีอาชีพรับจ้างหรือค้าขาย จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 80.6 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 34.18

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของประชาชนต่อ

คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นควรทำงานโดยยึดถือผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ โดยการบริหารงานนั้น ต้องเน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น มีความรวดเร็ว เต็มขนาดกล้าตัดสินใจโดยเฉพาะในภาวะวิกฤติและส่งเสริมให้มีความร่วมมือทุกภาคส่วนในการทำงาน

อภิปรายผล

จากประเด็นสำคัญของผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายโดยมีการนำเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงสนับสนุนหรือขัดแย้ง ดังนี้

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนมีความต้องการผู้นำที่มีทัศนคติที่ตรงตามความต้องการของตนเอง เช่น คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำต้องเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน มีความรับผิดชอบและเป็นแบบอย่างที่ดีและต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ด้านบุคลิกภาพผู้นำต้องเป็นคนที่มีความสุภาพเรียบร้อย มีความสุ่ม่น่าเชื่อถือเป็นที่เคารพนับถือของประชาชน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ต้องเป็นคนที่เข้าพบปะประชาชนในชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนและรับฟังปัญหาและความคิดเห็นของประชาชน มีความเป็นกันเองกับประชาชนสามารถเข้ากับผู้อื่นได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Perren, L., & Grant, P.(2001) ที่พบว่า ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีสติปัญญา มีวิสัยทัศน์ โดยนำความรู้ที่มีมาใช้ในการบริหารงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างการพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

2) การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรก ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ใน

ระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า เนื่องจากเทศบาลเมืองฉะเชิงเทราเป็นเทศบาลที่มีงบประมาณจัดในระดับค่อนข้างมาก ประชาชนจึงเห็นว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญอันดับแรกของผู้บริหาร เพราะประชาชนมีความต้องการผู้นำที่โดดเด่นในด้านบุคลิกภาพในระดับมาก ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งคุณลักษณะที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภิญญาพัชญ์ สรณวัชร เอกากุล (2566) ที่ศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์กับการบริหารการพัฒนาชุมชนพบว่า พฤติกรรมบุคลิกภาพของผู้นำท้องถิ่นที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารการพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในวงสังคม และการประชาสัมพันธ์ตนเอง แต่งกายเหมาะสม เป็นบุคคลสาธารณะ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมและเป็นบุคคลที่มีความยืดหยุ่นสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงานด้านการพัฒนา เป็นบุคคลที่ต้องมีคุณธรรมจริยธรรมและความซื่อสัตย์ ยุติธรรม มีความโปร่งใส เป็นนักบริหารจัดการเชิงสถานการณ์ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ความสามารถเชิงการบริหารจัดการและการพัฒนาชุมชน มีภาวะผู้นำและผู้ตามในตนเอง มีระบบวิธีคิดในเชิงระบบ สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการบริหารการพัฒนาที่กว้างขวาง รวมทั้งมีความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประชาสัมพันธ์

ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนในเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมด้านความเป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนยังคงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้นำทางการเมือง ซึ่งส่วนใหญ่ประชาชนในพื้นที่มีการติดตามข่าวสารทางการเมืองตลอด เช่น การมีส่วนร่วมในทางการเมืองด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงและการสร้างประชาสังคม (Civil society) ให้มีความเข้มแข็ง สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาทิพย์ สุจริตกุล (2562) ซึ่งศึกษาและนำเสนอไว้ว่า ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการจัดการภายในองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกให้ทรัพยากรที่เป็นตัวคนและวัตถุประสานเข้าด้วยกัน สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับการบริหารองค์การสมัยใหม่ที่มีความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ รวมทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของอัญชิชา มั่นคง (2559) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้ปกครองที่พึงประสงค์สำหรับประเทศไทยว่า ต้องมีความฉลาดในการคิด รอบรู้ในกิจการของบ้านเมือง รู้ระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงานพอสมควร รู้จักและเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้นำของ

ประเทศ กล่าวตัดสินใจในการดำเนินการปกครองและการบริหารของตน และมีความสามารถในการปรับตัว เป็นผู้รู้สถานการณ์ และต้องมีภาวะผู้นำในด้านการตัดสินใจ การจูงใจ การกำหนดนโยบาย และการควบคุมการปฏิบัติงาน

ด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นประเด็นสำคัญสุดท้ายที่ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้บริหารในด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาญ พันธ์นิยะ และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยั้ง) (2565) ศึกษาคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นซึ่งพบว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ควรยึดหลักสัปปุริสธรรม 7 ในการบริหารงาน กล่าวคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละต่อการทำงานสาธารณะ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดแผนและเป้าหมายการพัฒนา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารท้องถิ่น ควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ และความเข้าใจ ให้การพัฒนาให้กับประชาชน โดยการฝึกอบรม ประชุม จัดเวทีสาธารณะ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ สื่อสังคมออนไลน์ เผยแพร่เอกสารในเชิงรุกให้เกิดกับประชาชนอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหาร เนื่องจากการที่จะทำให้ผู้บริหารเข้มแข็งได้ต้องมีประชาชนและบุคลากรช่วยสร้างแรงผลักดัน

2. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นควรเป็นคนที่มีความรู้ในเรื่องระเบียบ กฎหมายและข้อบังคับเกี่ยวกับการเมืองเป็นอย่างดี

3. ผู้บริหารท้องถิ่นควรพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อเป็นผู้ที่มีความสามารถโน้มน้าวจิตใจคนให้เชื่อและปฏิบัติตาม มีความสามารถในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมทั้งในกระบวนการพัฒนา การแก้ปัญหาและช่วยเหลือประชาชน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับทีมเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันภายใต้วิสัยทัศน์ที่

กว้างไกล ยืดหยุ่นและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงาน พัฒนาให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในประเด็นการส่งเสริมคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในเชิงลึก โดยใช้วิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพร่วมกับวิธีวิจัยเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งที่สามารถอ้างอิงได้อย่างน่าเชื่อถือในทางสถิติและข้อมูลเชิงลึก เช่น ความคิดความรู้สึก ซึ่งไม่สามารถวัดได้ด้วยตัวเลขในเชิงปริมาณ เพื่อนำผลการวิจัยไปกำหนดแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ได้ในอนาคต

2. ควรมีการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงประสงค์ตามทัศนคติของประชาชนต่อการทำงานของหน่วยงานอื่น เพื่อขยายอาณาเขตองค์ความรู้ให้ครอบคลุมคุณลักษณะของผู้บริหารท้องถิ่นด้านการปฏิบัติงานและบริหารองค์การ ซึ่งต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนอย่างบูรณาการ

3. ควรมีการศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบในการบริหารองค์การของผู้นำท้องถิ่นต่อโครงการพัฒนาชุมชนโดยเฉพาะ เช่น การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน การสาธารณสุข และการพัฒนาเศรษฐกิจ ร่วมกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจว่าส่งผลต่อการบริหารการพัฒนาชุมชนอย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- จุฑาทิพย์ สุจริตกุล. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคประเทศไทย 4.0. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(10), 4934-4935.
- พรทิพย์ เพี้ยซ้าย. (2561). ความต้องการของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น. *วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์*, 4(2), 21-35.
- พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง). (2565). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, 7(2), 36-47.

- ภิญญาพัชญ์ สรณวัชรเอกากุล. (2566). *คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์กับการบริหารการพัฒนาชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยแม่โจ้].
- วรัชยา ศิริวัฒน์. (2561). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการและนวัตกรรมในองค์กร. โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- วีณา พิงวิวัฒน์นิกุล. (2563). ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีศึกษาภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 12(1), 63-92.
- สุชานุช พันธนิยะ, ปุณณิศา สุขชี, และ กิตติศักดิ์ เจิมสิทธิประเสริฐ. (2563). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ในทัศนะของประชาชนในเขตเทศบาลนครตรัง. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 18(3), 17-25.
- อรัญญา พงศ์สะอาด. (2564). *ปรีดี พนมยงค์กับแนวความคิดการปฏิรูปการบริหารงานคลังของประเทศไทย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง].
- อัญชิชา มั่นคง. (2559, 22 กรกฎาคม). *ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ 2 "งานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น"* (หน้า 906-914). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- Perren, L., & Grant, P. (2001). Management and leadership in UK SMEs: Witness testimonies from the work of entrepreneurs and SMEs managers. *Journal of Management Development*, 22(9), 796-808. <https://doi.org/10.1108/02621710310495169>